

Kurzusleírás (tematika)

Kurzus címe: Zenei mintázatok				
Kurzus oktató(k) neve és elérhetősége: Tillmann József tillmann@mome.hu Wetl Mátyás wetl.matyas@gmail.com				
Kód: B-SZ-301-ELM-242502-01, M-SZ-301-ELM-242502-01	Kapcsolódó tanterv (szak/szint): BA-MA szabadon választható, doktori	A tantárgy helye a tantervben (szemeszter):	Kredit: 5	Tanóraszám: 36 Egyéni hallgatói munkaóra: 114
Kapcsolt kódok: di69-2024-25-2-3	Típus: (szeminárium/előadás/gyakorlat/konzultáció stb.)	Szab.vál-ként felvehető-e? Igen.	Szab.vál. esetén sajátos előfeltételek:	
A kurzus kapcsolatai (előfeltételek, párhuzamosságok): nincs				
A kurzus célja és alapelvei: A zene történetének és mintázatainak megismertetése; más szellemi és művészeti folyamatokkal való összefüggésének bemutatása; a zenei megértés elmélyítése.				
Tanulási eredmények (fejlesztendő szakmai és általános kompetenciák): Tudás: Képesség: Attitűd: Autonómia és felelősségvállalás:				
A kurzus keretében feldolgozandó témakörök, témák: Hagyományosan a zene számított "a" művészetnek, a művészetek művészetének. A zene ma is olyan specifikus jelenségként és művészetként értelmeződik, mely sajátosságai folytán a filozófiai és művészetfilozófiai vizsgálódások kitüntetett tárgyává vált. A vizuális művészetek és a zene kapcsolata a befogadás és megértés szempontjából is számos elméleti, valamint a művészi gyakorlat számára is releváns kérdést vet fel. 1. ARCHAİKUS ÉNEK & ZENE & TÁNC – ÉS ÚJJÁÉLEDÉSE (rock, techno, transz...) "...mi történik olyankor, amikor a zene esete forog fenn. Hogy miféle energiaáramnak leszünk ilyenkor a részesei, hogyan működik ez az áram bennünk." Veres Bálint Vladimir Jankélévitch könyvéről: Music and the ineffable, Princeton U.P., 2003.				

2. KULTIKUS ÉNEK & ZENE

„a zene lényege centrális az ember értelmezésében, a zene teszi hozzáférhetővé az ember számára a metafizikai tapasztalatot vagy e téren az önmegtartóztatást. A zene formájára és értelmére való reagálásából közvetlenül következik a *conditio humana* misztériuma.”

Georg Steiner: *Real Presences*. London, Faber and Faber, 1989.

3. A TŰZ-TÁNCTÓL A TAFELMUSIKON ÁT A KONCERTTEREMIG

"Minden kultúrában együtt énekelnek és táncolnak az emberek. Feltehetően már százezer évekkkel ezelőtt is ezt tették az első tüzek mellett."

Sacks, Oliver: *Zenebolondok. Mesék a zenéről és az agyról*, Akadémiai Kiadó, 2010.

4. A ZENE TÁRSADALOMSZERVEZŐ SZEREPE

"...a performancia és a zene személyes befogadása foglalják el a kultúrában azt a központi helyet, amelyet eddig az irodalom és a diskurzusok művelése uraltak. Georg Steiner *Le sens du sens*. Paris, 1988.; POMPEJI 94/4

5. A ZENEI ÉS A MŰVÉSZETI MODERN EGYMÁST ÁTSZÖVŐ SZÁLAI.

"Szövedékek, egymásrahatások és mintázatok"

Hans Ulrich Olbrist: *A Brief History of New Music*, JRP Zürich, 2013.

6. A JELEN ZENÉI

Példák, alternatívák, tendenciák...

Tanulásszervezés/folyamatszervezés sajátosságai:

A hallgatók tennivalói, feladatai: a tanulmányi szabályzatban előírt számú részvétel az órákon, egyéni kutatás, esszéírás.

A tanulás környezete: tanterem

Értékelés:

Értékelés módja: írásbeli (esszé)

Kötelező irodalom:

Hannes BÖHRINGER: Az orgona intonációja, in uő. Kísérletek és tévelygések. A filozófiától a művészethez és vissza. Bp., 1995.; <http://www.c3.hu/~tillmann/forditasok/forditasok.html>

DOBSZAY László In: Monory M. András - Tillmann J.A.: Ezredvégi beszélgetések. Bp.1998.; 2000.; <http://www.c3.hu/~tillmann/konyvek/ezredvegi/dobszay.html>

TILLMANN J.A.: A táncoló Szókratész és a táncoló cigányok;
<https://zenetextek.wordpress.com/2013/03/02/tillmann-j-a-a-tancolo-szokratesz-es-a-tancolo-ciganyok/>

VIDOVSKY László In: Monory M. András - Tillmann J.A.: Ezredvégi beszélgetések. Bp.1998.; 2000. ; <http://www.c3.hu/~tillmann/konyvek/ezredvegi/vidovszky.html>

Ajánlott irodalom:

Yehudi Menuhin – Curtis W. Davis: Az ember zenéje; Budapest, 1981.
C. Dahlhaus– H.H. Eggebrecht: Mi a zene? Bp., 2004.
Philip V. Bolhman: A világzene, Bp., 2004.
Peter Wicke: A szórakoztató zene Mozarttól Madonnáig. Atheneum 2000 Kiadó, Bp. é.n.
John Cage: A csend, Jelenkor, Pécs, 1994. ;<http://terebess.hu/keletkultinfo/csend.html>
Michael Nyman, Experimentális zene. Cage és utókora, Magyar Műhely Kiadó, 2005.
Vidovszky László - Weber Kristóf: Beszélgetések a zenéről, Jelenkor, Pécs, 1997.
Nikolaus Harnoncourt: Zene mint párbeszéd, Bp., 2002.

Tematikus folyóiratszámok:

REPLIKA komoly zene 2005 / 49-50
REPLIKA jazztanulmányok 2017/1-2
SYMPOSIUM elektronikus zene 2006 / 0047-0049

Egyéb információk:

Információk az elhangzó zenedarabokról (forrás, elérhetőség) alkalmanként handoutok révén.

Máshol/korábban szerzett tudás elismerése/ validációs elv:

- Nem adható felmentés a kurzuson való részvétel és teljesítés alól,

Tanórán kívüli konzultációs időpontok és helyszín:

Szerda 17.00-18.00 MOME UP 415 ; bejelentkezés: tillmann@mome.hu